

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీ కోభ నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
వసంత ఋతువు, చైత్ర మాసం

- 332

శుక్ల ఏకాదశి - 19.04.2024

మఖ- శుక్రవారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, ఆస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం,ఏకోనచత్వారింశస్సర్గ,శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

తాశ్చాపి స తధైవార్తా మాత్యార్థశరథాత్మజః ।
ధర్మయుక్తమిదం వాక్యం నిజగాద కృతాజ్ఞలిః ॥ 39.37 ॥

సంవాసాత్ పురుషం కించిత్ అజ్ఞానాద్వాఽపి యత్కృతమ్ ।
తన్నే సమనుజానీత సర్వాశ్చామస్త్రయామి వః ॥ 39.38 ॥

వచనం రాఘవస్యైతత్ ధర్మయుక్తం సమాహితమ్ ।
శుశ్రువుస్తాస్త్రియస్సర్వాః శోకోపహతచేతసః ॥ 39.39 ॥

జజ్ఞేఽథ తాసాం సన్నాదః క్రౌశ్చీనామివ నిస్వనః ।
మానవేష్టస్య భార్యాణామ ఏవం వదతి రాఘవే ॥ 39.40 ॥

మురజపణవమేఘఘోషవత్, దశరథవేశ్మ బభూవ యత్పురా ।
విలపితపరిదేవనాకులం, వ్యసనగతం తదభూత్ సుదుఃఖితమ్ ॥ 39.41 ॥

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకోనచత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చత్వారింశస్సర్గః

అథ రామశ్చ సీతా చ లక్ష్మణశ్చ కృతాజ్ఞలిః ।
ఉపసంగృహ్య రాజానం చక్రుర్దీనాః ప్రదక్షిణమ్ ॥ 40.1 ॥

తం చాపి సమనుజ్ఞాప్య ధర్మజ్ఞస్సీతయా సహ ।
రాఘవశ్శోకసమ్మాఢః జననీమభ్యవాదయత్ ॥ 40.2 ॥

అన్వక్షం లక్ష్మణో భ్రాతుః కౌసల్యామభ్యవాదయత్ ।
అథ మాతుస్సుమిత్రాయాః జగ్రాహ చరణౌ పునః ॥ 40.3 ॥

తం వన్దమానం రుదతీ మాతా సామిత్రమబ్రవీత్ ।
హితకామా మహాబాహుం మూర్ఘ్యుసాఘ్రూయ లక్ష్మణమ్ ॥ 40.4 ॥

సృష్టస్త్వం వనవాసాయ స్వనురక్తః సుహృజ్జనే ।
రామే ప్రమాదం మా కార్షిః పుత్ర భ్రాతరి గచ్ఛతి ॥ 40.5 ॥

వ్యసనీ వా సమృద్ధో వా గతిరేష తవానఘ ।
ఏష లోకే సతాం ధర్మః యజ్ఞేష్టవశగో భవేత్ ॥ 40.6 ॥

ఇదం హి వృత్తముచితం కులస్యాస్య సనాతనమ్ ।
దానం దీక్షా చ యజ్ఞేషు తనుత్యాగో మృధేషు చ॥ 40.7 ॥

జ్యేష్ఠస్యాప్యనువృత్తిశ్చ రాజవంశస్య లక్షణమ్ ।
లక్షణం త్వేవముక్త్యా సా సంసిద్ధం ప్రియరాఘవమ్ ।
సుమిత్రా గచ్ఛ గచ్ఛేతి పునఃపునరువాచ తమ్ ॥ 40.8 ॥

రామం దశరథం విద్ధి మాం విద్ధి జనకాత్మజామ్ ।
అయోధ్యామటవీం విద్ధి గచ్ఛ తాత యథాసుఖమ్ ॥ 40.9 ॥

తతః సుమత్రః కాకుత్స్థం ప్రాజ్ఞలిర్వాక్యమబ్రవీత్ ।
వినీతో వినయజ్ఞశ్చ మోతలిర్వాసవం యథా ॥ 40.10 ॥

రథమారోహ భద్రం తే రాజపుత్ర మహాయశః ।
క్షీప్రం త్వాం ప్రాపయిష్యామి యత్ర మాం రామ వక్ష్యసి ॥ 40.11 ॥

చతుర్దశ హి వర్షాణి వస్తవ్యాని వనే త్వయా ।
తాన్యపక్రమితవ్యాని యాని దేవ్యాసి చోదితః ॥ 40.12 ॥

తం రథం సూర్యసంకాశం సీతా హృష్టేన చేతసా ।
ఆరురోహ వరారోహో కృత్వా లఙ్కా రమాత్మనః ॥ 40.13 ॥

ఇత్యార్షే శీమరామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే చత్వారింశస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరమచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ భస్మస్థలి శ్లోకమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్తహస్తాస్థలి

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుష్స్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాస్థాస్థలి : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ సుంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

